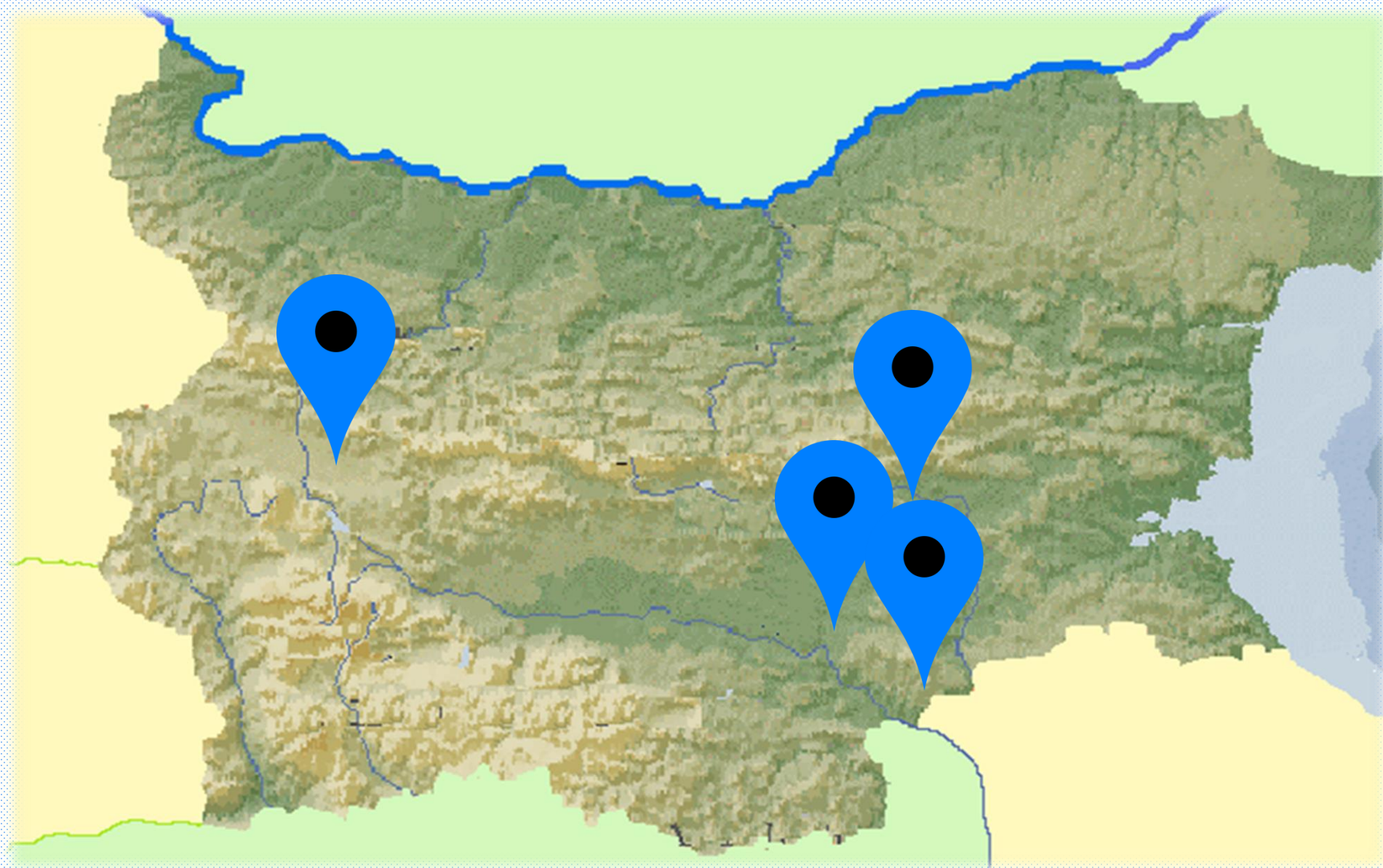

*Ролята на ДАБ при МС за
първоначалната адаптация на
лицата, получили международна
закрила в България*

**РЕГИСТРАЦИОННО-ПРИЕМАТЕЛЕН
ЦЕНТЪР - ГР. СОФИЯ**

- КВ. ВРАЖДЕБНА
- КВ. ВОЕННА РАМПА
- КВ. ОВЧА КУПЕЛ

ТРАНЗИТЕН ЦЕНТЪР - С. ПЪСТРОГОР

**РЕГИСТРАЦИОННО-ПРИЕМАТЕЛЕН
ЦЕНТЪР – С. БАНЯ**

**РЕГИСТРАЦИОННО-ПРИЕМАТЕЛЕН
ЦЕНТЪР – ГР. ХАРМАНЛИ**

ПОДАВАНЕ НА МОЛБА ЗА ЗАКРИЛА

РЕГИСТРАЦИЯ

ПРАВО НА ЗАКРИЛА

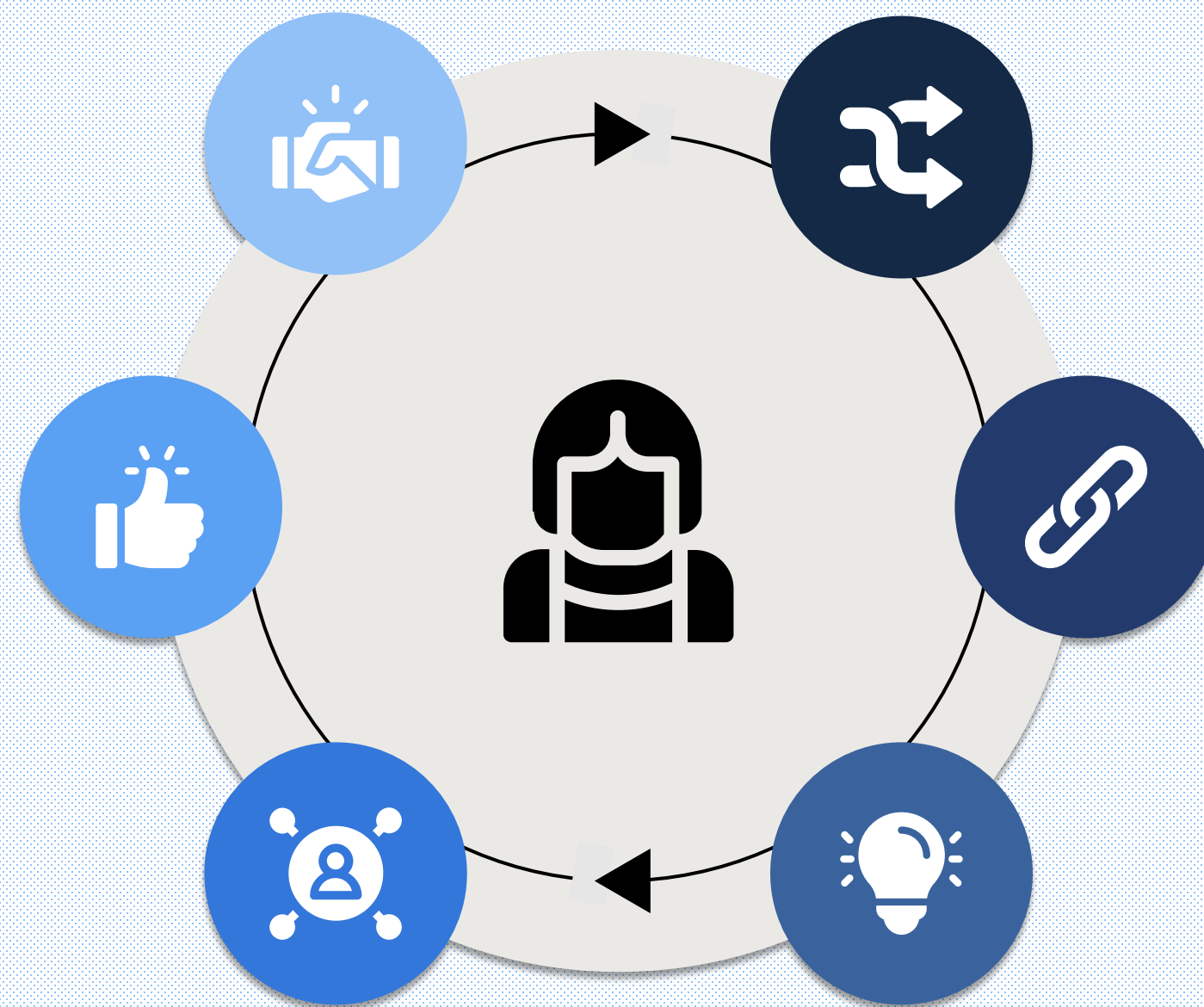
Всеки чужденец може да поиска предоставяне на закрила в Република България

МОЛБА ЗА ЗАКРИЛА

Искането за закрила е лично и по собствена воля

ЗАЯВЯВАНЕ НА ЖЕЛАНИЕ ЗА ЗАКРИЛА

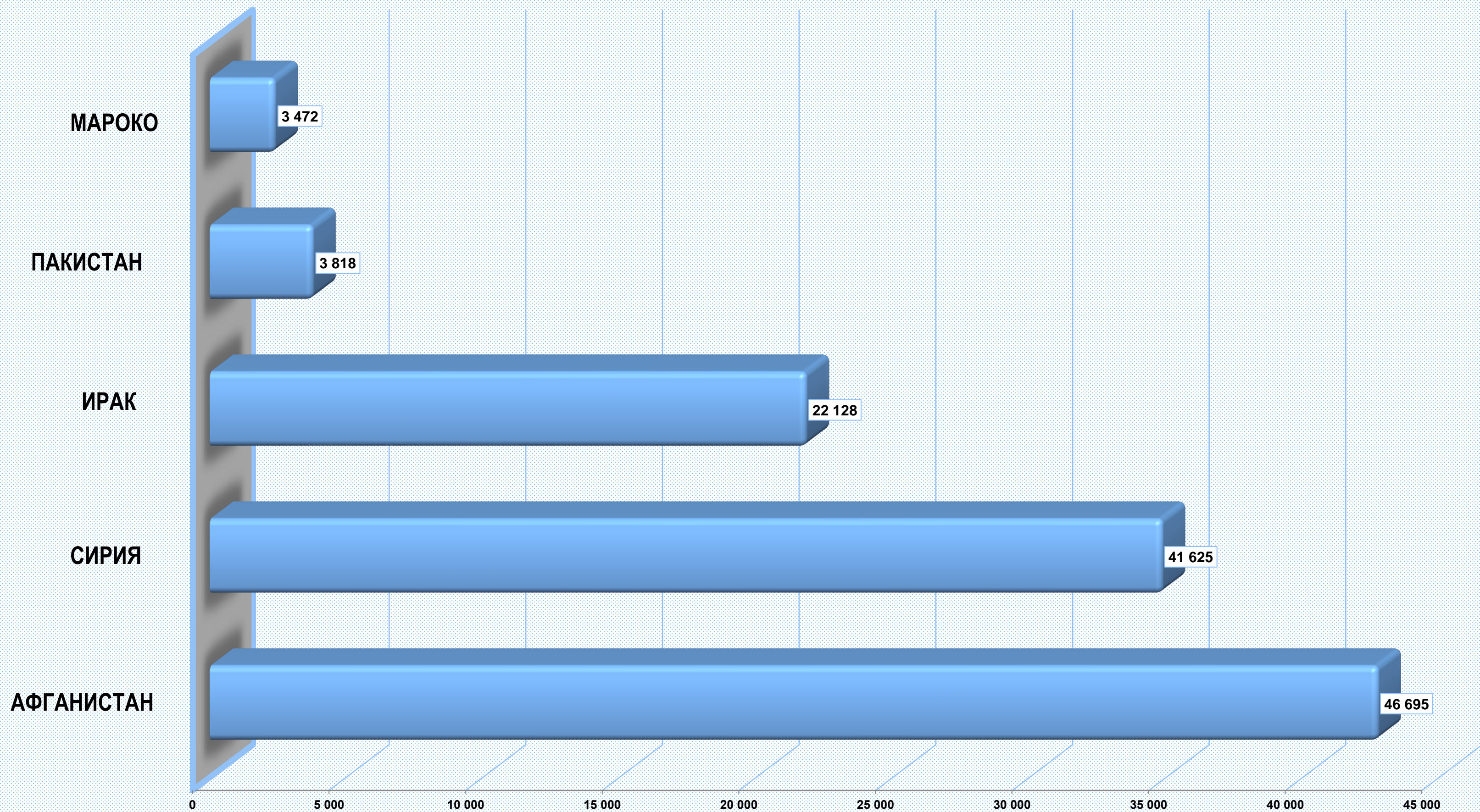
Лично пред длъжностно лице на ДАБ при МС или пред друг държавен орган

- *Молба*
- *Запознаване с процедурата*
- *Снемане на пръстови отпечатъци*
- *Задължителни медицински изследвания*
- *Настаняване*
- *Издаване на документ*

ТОП 5 СТРАНИ НА ПРОИЗХОД ПО БРОЙ ЛИЦА ПОТЪРСИЛИ ЗАКРИЛА ПРЕЗ ПЕРИОДА 01.01.1993 - 31.07.2023 Г.

ПОТЪРСИЛИ МЕЖДУНАРОДНА ЗАКРИЛА ЗА ПЕРИОДА: 01.01.1993 г. – 31.07.2023 г.

1993 г. → 276

1994 г. → 561

1995 г. → 451

1996 г. → 283

1997 г. → 429

1998 г. → 834

1999 г. → 1 349

2000 г. → 1 755

2001 г. → 2 458

2002 г. → 2 888

2003 г. → 1 549

2004 г. → 1 127

2005 г. → 822

2006 г. → 639

2007 г. → 975

2008 г. → 746

2009 г. → 853

2010 г. → 1 025

2011 г. → 890

2012 г. → 1 387

2013 г. → 7 144

2014 г. → 1 1081

2015 г. → 2 0391

2016 г. → 19 418

2017 г. → 3 700

2018 г. → 2 536

2019 г. → 2152

2020 г. → 3 525

2021 г. → 10 999

2022 г. → 20 407

2023 г. → 10 038

Идентификация и оценка на потребностите на лица от уязвима група.
Компетентна структура – дирекция „Социална дейност и адаптация“.

От уязвимите лица и лицата със специални потребности най-голяма е групата на непридружените деца.

Утвърдени инструменти за идентифициране:

- идентификация и оценка на нуждите;
- план за подкрепа;
- бърза и пълна оценка на най-добрия интерес на детето.

Към юли 2023 г. в ДАБ при МС са регистрирани 1 761 непридружени деца, търсеци международна закрила.

Регистрираните молби за закрила на непридружени малолетни и непълнолетни лица за 2022 г. са 3 348.

Насочване към специализирани грижи и услуги на търсеци международна закрила лица.

1. Достъп до социални и здравни грижи и услуги:

- записване при общо практикуващ лекар;
- консултации със специалист за специфични медицински грижи;
- съдействие за прием/изписване в/от болнични заведения;
- издаване на документи за здравно-осигурителен статус и здравноосигурителни и рецептурни книжки;
- придружаване до РЗИ - задължителни ваксинации на деца и др.

2. Осъществяване на социална и материална подкрепа:

- материална подкрепа: подпомагане с дрехи, обувки, пособия за училище и др., осигурени от ДАБ при МС;
- организиране на курсове по български език в Териториалните подразделения;
- записване на децата, търсеци закрила в училище;
- провеждане на информационни сесии на здравни и културни теми;
- организиране на културни и спортни занимания и др.

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

- **трудно овладяване на проявена агресия от децата в Териториалните поделения;**
- **липсата на писмено становище за психичното състояние на лицата със специфични нужди – пречка за предприемане на адекватни действия от страна на социалните експерти;**
- **недостатъчни организирани спортни дейности и инициативи за преодоляване на натрупаната агресия;**
- **липса на интерес за включване в курсове по български език, организирани от ДАБ при МС;**
- **липса на мотивация за включване в българската образователна система и посещаване на училище;**
- **настаняване на непридружени малолетни и непълнолетни деца, получили бежански или хуманитарен статут в социални услуги;**
- **изграждане на сигурна зона в РПЦ-Харманли;**
- **съвместна работа на всички заинтересовани институции в името на най-добрия интерес на детето.**

ДОБРИ ПРАКТИКИ

- водещ принцип – най-добрият интерес на детето;
- индивидуален подход в работата на социалните експерти;
- използване насоките на инструмента на АЕСУ;
- провеждане на социални интервюта и консултации;
- съвместна дейност с компетентните институции, организации и НПО по въпроси, свързани с търсещите международна закрила деца – възрастни, непридружени малолетни и непълнолетни деца;
- провеждане на тематични срещи, семинари, форуми;
- ползотворно сътрудничество с НПО за подобряване на материалната база в ТП и осигуряване на материална помощ;
- провеждане на творчески работилници и мероприятия за приобщаване към българския бит и култура.

Достъп до образование. Предизвикателства при насочване и обучение. Координация и подкрепа от НПО

ДАБ при МС подпомага процеса на включване на търсещите международна закрила деца в българската образователна система. В сътрудничество с Министерството на образованието и науката и Регионалните управления по образование всички желаещи деца се насочват и записват в училище. Записаните деца в училище за учебната 2021/2022 и 2022/2023 година са общо 239.

ДАБ при МС предоставя:

- **информационни материали за правото на достъп до българската образователна система;**
- **провеждат се мотивационни и информационни сесии и беседи;**
- **консултации по въпроси, свързани с образователния процес в Република България.**

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

- методическа подкрепа за организиране на занимания за ограмотяване по български език;
- здравни сесии и превенция на агресивно поведение;
- работа с родители за подкрепа и мотивация за включване на децата в българската образователна система;
- необходимост от допълнителни информационни сесии, целящи мотивиране и приобщаване на търсещите закрила;
- необходимост от информационни материали – филми, диплянки, брошури, целящи мотивиране и приобщаване на търсещите закрила – за възрастни и за деца;
- ниска мотивация за редовно посещаване на училище, след като са се записали и предприемане на мерки за преодоляване на тази негативна тенденция.

ДОСТЪП ДО ЗАЕТОСТ: ВЪЗМОЖНОСТ ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО.

Чл. 29, ал. 3 от ЗУБ - по време на производството търсещите закрила лица имат право на достъп до пазара на труда, включително да участват по програми и проекти, финансирани от държавния бюджет или по линия на международно или европейско финансиране, ако производството не приключи до три месеца от подаването на молбата за международна закрила поради независещи от лицата причини.

ДАБ при МС:

- издава служебни бележки на чужденците, с които удостоверява правото им на работа, при писмено заявление от тяхна страна – за 2023 г. са издадени 202 бр.;
- издадени служебни бележки за достъп до пазара на труда до ноември 2023 г.: 221 бр. (РПЦ-гр. Харманли – 125 бр.; РПЦ-гр. София, кв. „Овча купел“ – 86 бр., кв. „Враждебна“ – 12 бр., кв. „Военна рампа“ – 21 бр. и РПЦ – Баня – 5 бр)
- организира информационни сесии с настанените лица за запознаване с възможностите за трудова заетост в страната;
- експертите на ДАБ при МС съдействат за оформяне на документите за работа.

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

- методическа подкрепа и посещение на място от експерти на Агенцията по заетостта с цел информиране за възможностите за включване в пазара на труда;
- консултации по професионално ориентиране, кариерно ориентиране и личностно развитие;
- подкрепа от НПО за организиране на информационни сесии за различни сектори на пазара на труда;
- акцент върху работата с възрастните лица, търсещи закрила, подкрепа и мотивация за включване в пазара на труда;
- необходимост от информационни материали – филми, диплянки, брошури, целящи мотивиране и приобщаване на търсещите закрила възрастни лица;
- недостатъчен административен капацитет на експерти от ДАБ при МС, които да ориентират търсещите закрила с възможностите за реализация на пазара на труда.

КУРСОВЕ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК В ЦЕНТРОВЕТЕ НА ДАБ ПРИ МС

ДАБ при МС организира курсове по български език за търсещите закрила, които са настанени в Териториалните поделения, в съответствие с чл. 53, т. 1 от ЗУБ. С децата се провеждат и занимания за подготовка на домашните задания, което да улесни и подпомогне учебния процес.

Занятията се провеждат:

- два пъти седмично по три учебни часа в РПЦ-София;
- три пъти седмично по четири учебни часа в РПЦ-Харманли.

Идентифицирани проблеми:

- с грамотността на родния език, повечето лица често не са посещавали училище в страните си по произход;
- трудна комуникация;
- проблеми с дисциплината и мотивацията за посещаване на учебни занятия;
- неефективен процес на обучение и самоподготовка;
- липса на редовна посещаемост на записаните ученици на учебни занятия в училище.

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

- методическа подкрепа за организиране на занимания за ограмотяване по български език;
- недостиг на преподаватели по български език;
- информационни сесии за адаптация към живота в приемащата общност;
- активна работа с родители и представители по чл. 25 от ЗУБ за подкрепа и мотивация за включване и задържане на децата в българската образователна система;
- посещение на място на деца-бежанци в български училища с цел запознаване и информиране за образователната среда и правилата в нея;
- посещение в Териториалните поделения от български деца-ученици с цел запознаване и информиране за средата и правилата в нея.

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!

Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет

гр. София 1233, бул. "Княгиня Мария Луиза" № 114Б

тел: 02/80 80 923 тел: 02/80 80 924 тел: 02/80 80 925; факс 02/95 59 476

e-mail: sar@saref.government.bg